

Medicin – for og imod

Medicin til et uroligt barn lyder for nogle som en forfærdelig farlig ting, for andre som den eneste løsning på barnets problem. Sandheden er som oftest midtmellem. Medicin kan være en utrolig god hjælp til det urolige barn. Medicin kan være det, der skal til, for at barnet kan få en hverdag, der giver mulighed for, at det kan lære og trives på en god måde. Men medicin er heller ikke nogen mirakelkur – enhver medicin har bivirkninger, og medicin skal ledsages af ændringer i familiens hverdag for at give en varig effekt. Skolen bør også altid inddrages, så der kan ske forandringer i måden at undervise barnet på. Medicinen kan kun ordineres af en børnepsykiater.

Medicin kommer på tale, hvis en børnepsykiater vurderer, at barnets vanskeligheder er så store, at de forstyrrer barnets udvikling, og at vanskelighederne skyldes en udviklingsforstyrrelse hos barnet. Denne afgrænsning af, hvilke børn der kan få medicin, er nødvendig for at sikre, at medicinen kun anvendes til de børn, der har en psykiatrisk lidelse og ikke forsøges anvendt på børn, som er urolige af alle mulige andre årsager.

Der anvendes fire forskellige typer medicin til børn med ADHD:

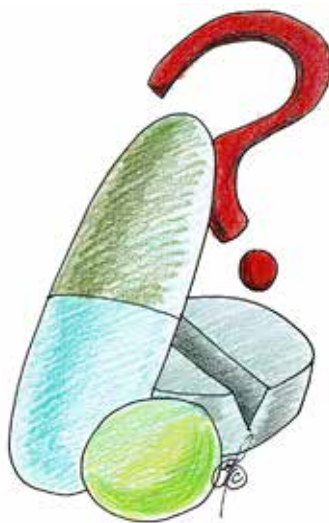
- **Methylphenidat.** De mest kendte præparater hedder Ritalin og Concerta. Stofferne virker ved bl.a. at øge aktiviteten i den forreste del af hjernen. Den del af hjernen kaldes pandelapperne eller frontal cortex. Stofferne i denne gruppe kaldes under ét centralstimulerende stoffer, fordi de giver en stimulerende effekt. Stofferne virker med det samme, hvorfor det ofte er et stof af denne type, psykiatere vælger at indlede med, hvis der skal afprøves medicin.
- **Atomoxetin.** Det kendtes stof er Straterra. Stoffet virker på en anden måde end methylphenidat, og den fulde effekt af behandlingen ses ofte først efter nogle ugers behandling. Stoffet anvendes, når methylphenidat ikke virker optimalt,

der er risiko for misbrug, eller der ses tics. Tics er ufrivillige bevægelser, som kan påvirke en enkelt muskelgruppe eller medføre en række tvangsmæssige bevægelser eller lyde. Tilstanden omfatter Tourettes syndrom.

Disse to grupper af stoffer er langt de mest almindelige, men ikke alle børn har tilstrækkelig effekt af disse stoffer eller har for store bivirkninger af dem. Psykiateren kan i de tilfælde vælge mellem yderligere to grupper af stoffer:

- **Dextro-amphetamin.** Det mest kendte stof hedder Elvanse. Det virker på en lidt anden måde end de centralstimulerende stoffer og har mindre stimulerende effekt, fordi det frigives langsommere i kroppen.
- **Modafinil** virker på en noget anden måde, men anvendes meget sjældent i Danmark.

Alle medicintyperne har til formål at dæmpe barnets uro og øge barnets evne til at koncentrere sig. Behandlingen indledes ofte med et centralstimulerende præparat. Centralstimulerende betyder, at stoffet har en opkvikkende virkning og dermed hører til de stoffer, der kan lede til misbrug. Dosis af stofferne til behandling af ADHD er dog ca. ti gange lavere end den dosis, der giver den euforiserende virkning, og der sker derfor ikke en tilvænning til stoffet. Tilvænning er den proces, hvor hjernen vænner sig til at få tilført et bestemt stof og derfor har brug for højere og højere doser for, at man får den ønskede effekt. Det er den proces, der fører narkomaner ud i et

Der er bivirkninger ved al medicin, men medicin kan være den faktor, der gør det muligt at få barnet i bedre udvikling.